

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Negyedszázada készítik

Keresztényi Nándor

- MIKOR KÉSZÜL EL BUDAPEST ALAPTÉRKÉPE?

Jó gond: a város állandó változása + A peremkerületek Az adatok és a feldolgozás + Erdemes meggyorsítani a munkát

Esti Hírlap, 1962. febr. 24.

Osztályozás

526.8

Idő

Személy

Helyszám

"1962"

— Nagy méretarányú, a főváros területét részletesen bemutató térképeink máig sincsenek — mondja a fiatal mérnök, *Katona Sándor*. Ő csak tudja, hiszen vezetője annak az osztálynak, amely a Budapesti Geodéziai és Térképészeti Vállalatnál a városfelmérést végzi. Vele, s helyettesével, *Ernyei Istvánnal* beszélgetünk egy 25 éve megkezdett, s ki tudja, meddig tartó munkáról.

Kezdték Óbudán

Negyed évszázada járják mérnökök, technikusok a pesti utcát, s vetik papírra rajzait, melyeken még a kerítés helyét, a lépcsők számát is megtalálni. Miért van erre az aprólékos, bonyolult munkára egyáltalán szükség? A *műszaki közigazgatás nélkülözhetetlen eszköze a megbízható, alapos térkép*: nélküle lehetetlen a különféle utcaszabályozások, új települések, városrendezések. Telekkönyvi, földadó-kataszteri szempontból is fontos az elkészítése. 1870—71-ben ugyan történt egy felmérés, ez azonban grafikus felvétel volt, nem felel már meg a modern követelményeknek. 1937-ben Óbudán láttak először dolgozni a városfelmérők, s fokozatosan haladtak a XI. kerület felé... 1945-ig lényegében végeztek is a régi budai kerületekkel, az 1950-ben Budához csatolt részek azonban mindmáig feltérképezetlenek.

A felszabadulás után a városában elégett régi adatok nélkül, egyszerűsített felméréssel készítették el Pest térképét, hogy ezzel alapot tudjanak teremteni a gyors újjáépítéshez. Ez azonban csak ideiglenes szükségmegoldás volt, 1946 végén visszatértek a részletes munkához. S 1950-ben megszületett a régóta tervezett Nagy-Budapest; a feltérképezésre váró terület ily módon az eredeti harmánczezer holdról hetvenötezerre növekedett.

Kimaradt egy lakótelep

— S hol tartunk ma?

— Elkészült az I., a IV., a XIII., a XIV. és a XIX. kerület térképe. A II. és a III. kerületben újbóli mérésekre van szükség, hiszen azóta igen sok a változás. S éppen ez a fő probléma: hogy az időközben történt változásokat is rávezzük a térképre. Ahhoz tehát, hogy a lehető legkevesebbszer kelljen visszatérnünk ugyanazon helyre, arra lenne szükség, hogy egy-egy kerület rövid idő, mondjuk két év alatt fel tudjunk mérni. Hisz leadtuk ugyan Zugló térképét — ötven példányban kapják meg a tanácsok, az üzemek, a tervezőintézetek stb. — de nincsen rajta például a Nagy Lajos király útjai lakótelep... Megkezdődött a XI. és a XII. kerület felmérése, itt is átdolgozásra van szükség: folyamatban van a X.-é és a XI.-é — a Ferencváros részletes térképét az év végére szeretnénk befejezni. Teljesen felmértlen még az V., a VII. és a VIII. kerület, valamint a peremvárosok.

Emberek és műszerek

Harminc mérnök és technikus végzi a felmérést, most négy kerületben: tömbökre osztják fel egymás között a városrészt, s ha „nehéz” — forgalmas, házakkal zsúfolt — a tömb, tíz napig is eltart rögzítése a papíron. S az adatok feldolgozása ennél jóval több időt igényel. De miért nem egyetlen kerületet dolgoznak fel egyszerre, hogy legalább annak megbízható térképe álljon a közigazgatás és a tervezők rendelkezésére? Mert zavarnák egymás munkáját.

— Ha viszont a belső, hol megkezdett, hol félben hagyott kerületekkel elkészülünk — mondják a munka irányítói —, már ezt a módszert választjuk a peremkerületek felmérésére. Most évi másfél millió forintot kapunk a fővárosi ta-

nácstól; ha átmenetileg felmelnék ezt az összeget, 2—3 év alatt befejeznék a belső kerületek felmérését, hiszen ma sok mérnökünk különféle egyéb munkákkal — a kőbányai hőerőmű kitűzése, telekszabályozás stb. — foglalkozik. A peremkerületekben már meggyorsulna a tempó: fejlő-

dik a geodézia tudománya is, légifelvételek segítségével például sokkalta előbb végeznénk. Beruházásokra még csak találnánk módot, ám hol helyezzük el az új műszereket? Ma ugyanis leültetni is alig tudjuk az alkalmazottakat, olyan szűkösön vagyunk ebben az Anker-közi házban...

Gyorsabban is elkészülhet

— A mostani hitelkerettel, mégis, mennyi időbe telne a városmérési alaptérkép elkészítése?

— Nehéz jóslásokba bocsátkozni, de a mai ütemet tekintve elképzelhető, hogy még vagy három évtizedig is...

Az élet azonban nem vár: a fővárost érintő valamennyi tervezéshez mindenekelőtt megbízható, nagy méretarányú

térképre van szükség; ha az nem készül el, többbe kerül az esetenkénti helyi felmérés, enélkül pedig az új létesítmények lehetnek majd elhibázottak. A mérnökök készen állnak, hogy akár 6—8 év múltán is befejezzék negyed évszázada húzódo, kevésbé látványos, ám mindenképpen sürgős munkáját.

Keresztényi Nándor